

ՂՄՄԱԹ / Հայ ժողովրդական հեքիաթներ, Հատոր VIII / Գուգարք (Լոռի), Լոռու բարբառ (խոսվածք)

Էլել ա, չի էլել մի քյասիբ մարդ: Ունեցել ա մի հինգ ջան քյուլֆաթ: Էս հինգ ջան քյուլֆաթիցը Էս մարդը փախել ա, ունի ոչ ուտեցնի, հագցնի: Գնացել ա ձորի միջին, ջրի դրաղին մի մենձ խնձորքի գտել, տեհել ա՝ շատ հասած ա: Էս խնձորիցը ինքը կերել ա՝ առողջացել, ջահելացել: Խնձորները քաղել ա, ջերը լքցրել, գնացել ա դրբա քաղաք:

Թաքավորը նրան տեհել ա, կանչել ա, թե.— Արի՛, տենանք ձեր թաքավորը ինչպե՛ս ա ձեզ պըրհում: Խարջըներդ ինչքա՞ն ա առնում:

Զուլումբար թաքավորի երկրիցն ա էլել:

Ասել ա.— Գլխին քսան մանեթ առնում ա, էդքան էլ անջախ ենք աշխատում:

Ասել ա.— Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, ջանս դուս գա ձեզ հմա, ին՞չ անեմ, ծերութի՛նն առել ա ինձ:

Ասավ թե.— Թաքավորն ապրած կենա, ես էլ քե պես ծերացել ի, էկա, ձորի միջին խնձոր ռաստ էկավ, անմահական էր, ի՞նչ էր, կերա՝ ջահելացա:

Ասավ թե.— Որդի՛, էն խնձորէն կարալ չե՞ս գտնի:

— Ո՞նց չեմ կարալ գտնի. իմ էկած ճամփան ես կգիտենամ:

— Դե բա ո՞նց անենք, որ դու բերես, ուտենք, ջահելանանք, մի կենտ րեխա ունենք օխտը տըրեկան, ես էքուց կմեռնիմ, կըմնա անտեր-անտիրական:

— Ի՞նչ կտաս, ասա, որ գնամ բերեմ:

Թե.— Քու քաշովը մին ոսկի կը տամ:

Էս մարդը ուներ ջերումը խնձորիցը, հանեց, մինը խանումին էրետ, մինը՝ թաքավորին:

Ռավոտը վե կացավ տեհավ, որ խանումն էլ ա ջահելացել, թաքավորն էլ:

Վերջը Էս մարդը քաշեց ոսկին, էրետ էդ մարդին:

— Օ՛հ աստոծ,— ասավ թաքավորը,— դու որ իմ կանչը կատարեցիր, ես պետք ա մատաղանա տամ քյասըբին, որբին:

Էս թաքավորը ջառ գցեց, վաղը բաց արավ, փայ արավ աղքատին, որբին:

Արի՛, որ էն քյասիբ մարդը ոսկին առած տուն ա գնում: Գընաց, մտիկ արավ, որ մի մարդ քնած ա:

Ասավ.— Տեր աստոծ, Էս մարդին վեկացնե՞մ, թե անցնիմ գնամ:— Չե՛, չե՛,— ասավ,— վե կացնեմ:

Աստըծանե միտքը էկավ, որ վեկացնելը լավ ա, մի բան էլ ա կիմանա: Վեկացրուց: Էդ քնած մարդն էլ Սողոմոն իմաստունն ա ըլել:

Սողոմոն իմաստունը ասավ.— Ա՛յ որդի, ես քնած չի, ես քեզ ճամփա պահեի, թե տենամ քու աճալն՝ ա՞, թե՛ չե: Առաջիդ գալիս ա Օխտը գլխանի ուշապը, գալիս ա, որ ռաստ գա քեզ, ուտի, խագնեդ էլ կերթա, ջանդ էլ կերթա: Հա՛, Էս որ ինձ վե կացրիր, իմ շվաքումը արի գնանք, անց կենանք:

Մրանք գնացին, անց կացան, Ուշապին ռաստ չի էկան: Գնացին քշերը մնաց էդ մարդի շվաքումը: Հըմի արի տես, որ Էս մարդը էն օսկիքը որ առել էր, էն դդար էր ուրախացել, որ խնձորը մտահան էր արել, որ իմաստունին տա:

Արի, որ ռավոտը լիսացավ, վե կացավ, որ ըդու ըլի, իմաստունը ասավ.— Որդի՛, էն աստծու կամքն էր, որ էն դրախտան խնձորիցը բերել էր քեզ ռաստ էր բերել, էդ խագինեն, էդ ոսկին, որ տարար, էլ էդ չգաս, քու րեխանց դսմաթը Էդքան էր, որ տանես տուն, էլ էդ չգաս էդ ճամփովը: